

Um Føroyingasøgu Færeyínga saga

Hvat vita vit um Føroyingasøgu?

Uppruni

- hvør?
- hvar?
- nær?

Sambærð Finni Jónssyni (1858-1934), dr. og prof. við KU:

- Tilvísingar til Føroyingasøgu eru í Flateyjarbók (1387)
 - Rímur í rímasavnið sama innihald
- Snorri Sturluson (1179-1241) umtalar eisini Føroyingasøgu
- Mett verður, at partur av söguni um Ólav Trygvason, sum Gunnlaugur Leifsson munkur (d.1218) skrivaði, er í FS.

Tíðarfestir FS til uml. 1200

Heimild: "Færeyingasaga Den islandske Saga om Færingerne". 1927 . Det kgl. Nordiske Oldskriftselskab.

Søgugongd

- tíðarfestingar
 - stað
 - persónar

Sambært Finni Jónssyni (1858-1934), dr. og prof. við KU:

- Tíðarfesting trupul í söguni

Sigmundur og Tórbjørn Gøtuskeggi f. um 920-930

Tollakur og Tróndur føddir um 950-960

Sigmundur føddur um 970 (Rafn 965)

Brestir og Beinir falla 975 (Haraldur Gráfeldi doyr)

Tóra fødd 988

Sigmundur fer til Noregs 999 til Ólav Trygvason

Sigmundur aftur í Føroyum á sumri 1000

Sigmundur myrdur um 1005 (Rafn 1002)

Tóra giftingarfør 17 ára gomul í 1005 (1002 ov ung).

Tórálvur úr Dímun myrdur í Noregi í 1026

Karl hin Mørki til Føroya í 1027, myrdur 1028

Síðsti partur í søguni trupul at tíðarfesta – 1030-40

Tróndur doyr um 1035-40.

“Det kongelige Nordiske Oldskriftselskab”

- stovnað 28. januar 1825 í Danmark

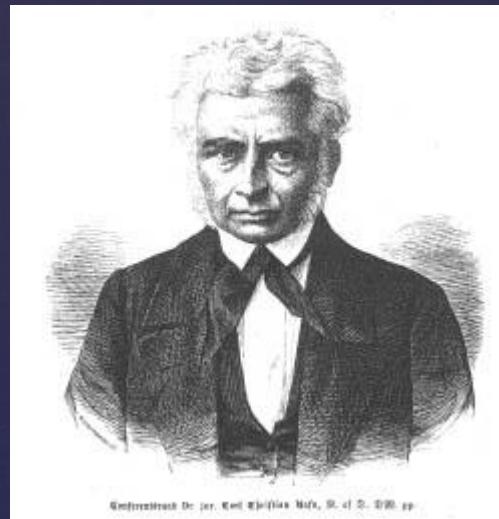
Rasmus K. Rask (1787-1832), málgranskari
Carl Christian Rafn (1795-1864), forngranskari

Romantiska tíðarrákið fyrst í 1800-talinum

- kveikt av kendu orðingini hjá tyska heimspekinginum, Herder (1744-1803), um tjóðina sum eind við serstökum máli og serstakari mentan
- skaldskapur av mannamunni, söga og móðurmálini virðismiklir dýrgripir.

Carl Christian Rafn (1795-1864)

Ymisk handrit

Brot um fóroyesk viðurskifti
flættað inn í sogurnar í m.a. Flateyarbók (1387-1395)
um norsku kongarnar,
Ólav Trygvason (Ólafs saga Tryggvasonar) og
Ólav Haraldsson (Ólafs saga Helga).

- brotini skrivað av eftir einum upprunahandriti,
 - ikki til longur,
 - metti ikki, at mong brot restaðu í.

Metir:

Brotið um Grím Kamban ikki sannlíkt í upprunasøguni
Ymiskt skoytt í seinni t.d. talan hjá Ólavi kongi Trygvasoni.

Sigmundur kopi av ÓT – upphevjan/ komið inn seinni.
Sigmundur og bjarnadrápið – upphevjan/ komið inn seinni.

Sigmundur óvitugur og stuttskygdur – Tórir vitugur.

Brot, ið binda partar saman, eru burtur.

Heildin góð og væl endurskapað.

Upprunateksturin norrœnur
Rafn týðir til dansk
Schrøter prestur fer undir at týða til føroyskt í 1827

- Stórt arbeiði varð lagt í føroysku týðingina
- nógvir málsligir ivaspurningar vóru at taka støðu til
 - stavseting, mállæru, málföri og prentbókstavir.

Tað var ikki bara at siga tað at skriva og prenta føroyskt við
vánaligum sambandi sjóvegis

- utan eitt skriftmál
- utan føroyskar prentbókstavir.

Eftir tógvíð stríð var komið á mál við útgávuni í 1832.

20. apríl 1832

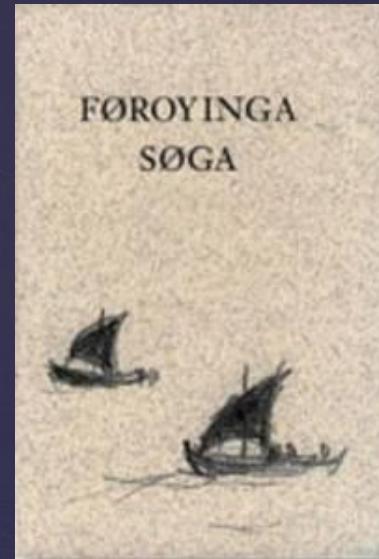
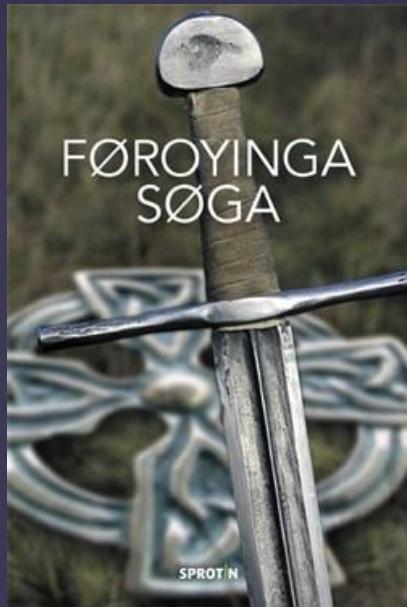
FÆREYÍNGA SAGA. FØRINGA SAGA.

MADR er nefndr Grímr kamb- Ajs Mævur er nevndur Gruj-
an, hann bygði fyrsti i Fær- mur Kamban, han svarf fis-
eyjar á dögum Haralds hins tur at biggja Förjar, meni
hárfagra; þá flyðu syrir hans Håraldur hin hárfagri vár á
ofríki² fjöldi manna, settust sumir i Færeyjum, [ok bygðu Dørun; tå flujddi firi Owðemi
sumir i Færeyjum, [ok bygðu hansara mengur Mævur; sum-
þar³, en sumir leituðu til ann- mir settu se uj Förjun og bigdu
arrá eyðilanda⁴. Auðr hin djúp- hár, men summir lajtavu til
auðga⁵ fór til Íslands⁶, ok onnur Ojulond. Ejan hin find-
kom við⁷ Færeyjar⁸, ok gipti arrujka svarf til Úslands og
þar Ólöfu, dóttur Þorsteins kom in uj Förjun, og gjífti
tauðs, ok er þaðan kominn hár Owluvu, Dottir Torstafns

FÆRØBOERNES HISTORIE.

Grim Kamban hed en Mand; han bebyggede først Færøerne i Harald Haarsagers Dage. Der varo den Gang mange, som flyede for Kongens Herskesyge, af hvilke nogle ned- satte sig paa Færøerne, og toge sig der Bopæl, men høgle segte til andre øde Lande. Aude bin Grundrige begav sig til Island, og kom da paa Veien til Færøerne, hvor hun bortgifte

²) hann var fáðir þorsteins, er kallaðr var skref (skrefi, 03,2,8,3); það, var fáðir

Nógvar ymsar týðingar

Søga ella skaldskapur?